

De eerste weken

Polen werd in september 1939 het eerste slachtoffer van de *Blitzkrieg*: de nieuwe methode van oorlogvoering die de Duitse generaals onder de impuls van Hitler en het nationaal-socialisme tot ontwikkeling gebracht hadden. Duitsland sloeg zonder oorlogsverklaring toe. Al op de eerste oorlogsdag vernietigde de *Luftwaffe* de Poolse luchtmacht; haar vliegvelden werden onbruikbaar gemaakt, verkeersknooppunten en daarna Poolse steden zwaar gebombardeerd. Tegelijk drongen Duitse tankdivisies diep op Pools grondgebied door; zij sneden de verbindingslijnen van de Poolse formaties door die aan de grenzen en verder achterwaarts trachtten stand te houden. Na enkele dagen was het Poolse leger een wirwar geworden van zich wanhopig verdedigende, losse eenheden. Toen na een kleine twee weken vertraging optrad in het Duitse offensief, was dat minder gevolg van het, plaatselijk fanatieke, Poolse verzet dan wel van het feit dat de Duitse colonnes die het verst in Polen doorgestoten waren, hun voorraden motorbrandstof niet langer tijdig konden aanvullen. Aan de laatste hoop van de Polen, nog ergens stand te kunnen houden, sloeg Stalin op 17 september de bodem in toen hij (volgens de in augustus in het geheim met Hitler gemaakte afspraak) Polens oostelijke helft binnenrukte. Op 18 september trokken de Poolse regering en de Poolse opperbevelhebber de Roemeense grens over; negen dagen later, op de 27ste, gaf de zwaargebombardeerde hoofdstad, Warschau, zich over. Nogmaals een dag later, op de 28ste, troffen de Duitse en Russische regeringen een nader accord dat de verdeling van Polen in een Duits en een Russisch gedeelte regelde. Stalin kreeg bij die gelegenheid van Hitler vrijheid van handelen nu niet alleen in Estland en Letland maar ook in Litauen.

Van de delen van Polen die de Duitsers bezet hadden, annexeerden zij ongeveer de helft: die waar de Duitse minderheden het sterkst waren; de andere helft werd als het *Generalgouvernement* eind oktober '39 onder het gezag van een *Generalgouverneur* geplaatst: dr. Hans Frank; hij vestigde zijn zetel in de oude Poolse koningsburcht in Krakau, dr. Arthur Seyss-Inquart die zich tijdens de *Anschluss* van Oostenrijk zo verdienstelijk gemaakt had voor het Derde Rijk, werd zijn plaatsvervanger.

Wat moest in Polen geschieden?

Er woonde, zei Hitler, naar Berlijn teruggekeerd, *'eine dünne germanische*